

מצרפיני שקלים פרק שני שקלים

עקירה משום פסח לכך בשמיקה פסול: והוא שקרבה וכו'. אמתימין קאי הא דתנן מותר נזיר לנדבה דוקא שקרב המטאת לבסוף שהמיר מציא ג' בהמות טהולת ועולה ושלמים וכשקרב המטאת לבסוף ה"ל מותר טהולת שהוא לנדבה: ה"ג אלו הן מעוט ססומים כל דמי טהולת. שמונה בעליהן היו מעורבות בהן ואפילו הפרשו הבעלים במימין דמי מטאת מתוכן אפ"ה ה"ל כמעט ססומין וכאלו עדיין הן מעורבין במוטו וילכו לים המלח לא נהנין ולא מועלין והיינו כדבי ועירא: ה"ג אלו הטהולת והשאר לשאר נזירות ומה דמי טהולת ילכו לים המלח לא נהנין ולא מועלין והשאר רואה להביא בהן עולה יבוא שלמים יבוא מועלין ומועלין כגון ואין מועלין במקמתן ר"ה כסופפא פ"ק דמעילה. וה"פ דאין מועלין במקמתן דלמא דמי שלמים ניהו ואין מועלין בשלמים: ולא אמר אס מס יפלו לנדבה. כמותר מטאת והיינו כרב חקלא: שאין לך להס וכו'. שלא מלינו יהיא להס קרב בפני עמנו: שאין לך נזירות כהה צאל להס. דמתמלה כשקבל נזירות על עמנו נתייבד להביא להס משל עמנו: לפוט קן. כמו לפיך: סניין מימר. סכרוה בני השיבה לומר היינו מותר להמו היינו מותר נכסיו דשניהן ירקבו: קדשי קדשים אינון. וקדשי קדשים מותרין נדבה: אהן דאמרו. הא דאמרו דסוכר ר"ח דמותר להס דוקא הוא דירקב צאל מותר נכסים לא דקדשי קדשים הן: א"ל יפלו לנדבה. דשקלים לקדשי קדשים באין: ר"א אומר יפלו לנדבה. ועשירית האפיה קדשי קדשים היא דכתיב בה מטאת:

הלכה ה ברתני מוסר שטוים. אס גבו לדקה לזורך פדיון שזוים ויתומת פירשו עד שיפדו בהם שזוים אחרים צאל אס פירשו לשבו וזכא אהו השבו במותר: מוסר עני. אס גבו מעוט לקנות לו מלבוש ומותר נותנין המותר לאומו עני: מוסר הפסוס. אס גבו מעוט לזורך קבורת מת סתם המותר לקבורת מתים אחרים צאל למת זה המותר לירשיו דלחלו אחיל המת זילומיה לגבי יורשיו: יסא מונח עד שיבוא אליהו. מספקא ליה אי מחיל המת זילומיה לגבי יורשיו או לא הלכך יהא מונח: בונין לו נפש על קברו. פשיטא ליה לר' נתן דלא מחיל הלכך בוניס לו מלכה על קברו מאומו מותר שכבר זכה בו המת: גמ' גבו לו. לרבי המת שסכרו שאין לו כרבי קבורה ומלא שיש לו: מוסר המס לירשיו. ואף זה למותר המת דמלא והרי הוא לירשיו: הגע עצמך. אמור לנפקך דלא דמיין שהגומלין לא כיוון אלא לזכות המת וכיון שיש לו לא זכה בו המת מועלס ואין זכו יורשיו בו הלכך מחזירין אותו להטותים אס אפשר או מניחין לזורך מתים אחרים: א"ל ר' ירמיה בכעס על שהשיב על דבריו הלא אין אמה יודע אלא מה שאמרתי לך ודבר זה לא אמרתי לך ומלא לך להשיב: אין פוין שזו כשזו. אס גבו מעוט לזורך שזו זה אסור לשנותו לזורך שזו אחר ואפילו השני עדיף מהראשון: ואין גובין טוים בעליה. אס גבו מעוט לקנות בהן טולת זה אסור לשנותו לקנות בהן טולת אחר: ואין ממחין ביד פריסין. וכן הגבולין לעשות כן לשנות הנקדטס למת שזריסין אותן ביותר דמעיקרא אדעתא דכבי ניתנו שסס יטרכו שיטו אותן הגבולין: דנריסין. דאמורין דבר הלכה שממנו זכו וזכוין: ר"י סוס מספקין. לפי שבעל בשר היה הורכך להשטן על אדם אחר כהליכמו: ה"ג סוס מספקין ואילו על ר"ח כר צאל. והוא ר"ח רואה ר' יוחנן עובר וטמן עמנו בפניו שלא ירחשו: סרסין מילין וכו'. שני דברים רעים עשה ר"א זה ועלמה שכבר מציא דעמנו עצמו מרע שנראה שאין זה כבודו שישאל בשלומי ועוד גדולה מו נראה שאיני כדאי לנדב עמו לכן הוא מנמער עמנו: כך. המנהג בצבל שהקטן אינו שואל בשלום הגדול מפני כבודו של הגדול שהן מקיימין הן קרא לחזי נערים ומבחו וגו': א"ל ר' יעקב מכו למעבר קמי. כלס ששמו אדורא: א"ל ר"י מה אמה חולק ליה כבוד שאין אמה רואה לעבור לפניו צאל משורה אלא עבור לפניו וסמי עיניו: א"ל רבי יעקב א"כ ספיר עבד ר"א דלא עבר לפניך כיון דנריסין דאין הקטן שואל בשלום הגדול דין הוא שיטומר מפניו: ועוד עשה לי ר"א הגבול היה שאמר דבר הלכה ששמע עבד וכו'. א"ל רבי יוחנן לר' יעקב ועוד אחת ממני ולא אמרה משמי: כנגד שיש כדאלס גלוסטרע.

והתקין צו אס מותר להשמש בו בצבת לנעול צו הדלת ר"ח אסור וכדי יוסף מתיר משבת אליהו ע"פ מ"ש הרמב"ם פ"ה מהל' מעה"ה הלכה עשירית האסס און בה אלא מוכרי כבשם בלגד פ' אסס כג' מגדולי מין זו ויש אסס כג' מן הקטנים דהיינו אסס מירות היה כבש בן שנה ואסס מעילות ואסס חלוי וביולוס בהם כביד חלוי הוא בן שמי סיס הלכך ליכא למיגרס הכא ואסס חיוו בה אלא מן האילוס דהא אסס מיר היה בה כבש בן שנה אלא גרסינן חיוו בה אלא מן הכבשים דממעט עוים דכתיב ואס מן האלאן קרבנו מן הכבשים או מן העוים. ובק"ע דנקח בסוגיא זו לפרש מ"ש הרי עולה בו' הרי אסס בו' בדרך דחוק בהס: ה"ג אלו הן מעוט ססומין כל דמי טהולת מעורבין כסן אפי' נעלה בו'. עיין בדרך כ"ו א' ועיין מוס' ד"ה אחר רבא ו"ה ס' וז' הדעות כדפושע יו"ד ס' ג"כ ס"ו וריינו הגאון ז"ע ליחא שס לא כסופפא דמיר ודמעילה שלפנינו: ה"ג אלו הטהולת וכו'. ע"י מוס' שס ד"ה מתנא בו': הלכה ה גבו לו כסוק פ"ג ונמלא שיש לו ר' ירמיה בו' דלא כוונן אלא ל'. עיין בפירושו ועוד לפי שפיר דלרין שזיה הוא ואשר נומר א"כ ממנו הוא משא"כ הכא דלא זכה כלל. וי"מ בין ה' הפי' שגבו לזורך עיי אף שזי' א' בעוד היה כתיב איה משך אף שעדיין לא פדו ולא נתנו לו וא"כ מת. לרה"ט דחלא כוכיה ככר זכה ומגיע לירשיו ולה"ט דלא כוונן אלא ליה והוא אינו בעולם ולא נעשית המלוה לא יומן לירשיו וזהו סברת משובת הרמ"ש כלל ל"ב ס"ו ו' דדעת השואל י"ע כדפארו ע"ס פ"ק י"ד מ"ו צ"ן ה' הדעות ומבא תחילה לרעה דהס על יורשיו מטעם דמותר המת בו' והיינו ע"כ מעמלא דזיה. וסברא ה' כבס ס' הרמ"ש כקציה דדוקא היכא שנעשית המלוה שגבת המנון בשבילה הותר משא"כ ה"ג דמדינן דעמיהו להביא לא התדבק ועי' מנחה כל הירושלמי ולא יחא ליה לפרש צ' הדעות. דס' ראשונה ס"ל לפסוק כרבי ירמיה משום דמסקי ח"ל אלא לא אמרית איה מנן ק"ו דחה למ"ש הגבן בו' וא"כ הלכה כר"י. משום דממעט ליה הסוגיא דקאמר סבר ר' ירמיה ס' ואע"י דחה וא"ל אלא לו' לא פקיד רח על שהשיב על דבריו הן הרמ"ש אס לא הביא סוגיא זו על זה רק מ"ש ואין ממחין ביד הפריסוס ככר ורינו הגדול הוא דאספר לה בסוגיא זו ולכן לא י"ע והוא מלך החסרות לקיים ומורא רבך בו' נהגו בן אלג ע"פ דין שרי ומ"ש בצברוס כ"ז ב' והגומן שלום לרבי בו' היינו שאינו אומר שלום עניך רבי ומיר כפריש' דמיר וצ"ב ע"ג ב' אמתינן כדי שאילת תלמיד לרב. וכ"ה כדמ"ס פ"ה מהמ"ס הלכה ה' ובעו"ש

למעט והכא את אומר את לרבות אמר ר' מנח הכה נמי מן למעט מיעוט שאינו בהן צ' שנים מיעוט שאינו בהן נקבה וגבי אסס נמי מן למעט הוא שאינו בהן אלא מן האילוס בצלד. התיבין והא כתיב ואס מן האלאן קרבנו מן הכשבים או מן העוים לנעלה מעמה מותר הפסח על עולה אמר ר' אבין משוין דבר שהוא לאכילה לנדב שהוא לאכילה ואין משוין דבר שהוא לאכילה לנדב שאינו לאכילה אמר ר' יוסף משוין קדשים קלים להס קדשים קלים ואין משוין קדשים קלים להס קדשי קדשים וצ"ק דכתיב (דף ע"ג) אמר רב נתמן אמר רבא בר אבוב מנין למותר הפסח שקרב שלמים שגמיר צבת פסח לה' אלהיך אלאן אמר רבי פנחס בן מנחם הצקר אלא מותרו צא לנדב הנה מן הצקר והיינו שלמים: מוסר נזירות. הפרש מעוט לזורך נזירי' אפי' פה למי [מותר לזוריס]: מוסר שזוים. ולא פירש למי שיהא מותר בשבין: [מוסר שזוים]. לאומו שזי' לנדבה נדב אפי' אס יאסרו: מוסר המס. לתכריכן ולהולאת קבורתו לירשיו כפרק גמיר הדין (דף ע"ג) אפי' ורבה פירשו טעמיהו דהיינו מנאי אפי' ממיר לטעמיהו דכ"ע והמונה לאו מלמח היא מ"ק סבר כי מייבוי ליה יורשין אחיל זילומיה גבי יורשין ור"מ מספקא ליה אי מחיל אי לא הלכך יהא מונח עד שיבא אליהו ור' נתן פשיטא ליה דלא מחיל הלכך נעשה נפש על קברו נפש פ"י מלכה על קברו לזכר פלוני. ירושלמי גבו כחוקת שאין לו ונמלא שיש לו סבר ר' ירמיה ומתר המת לירשיו א"ל ר' אמי דמוטרי הגע עצמך דלא כיוון אלא ליה ואינו מיבד לימן ופטור מנדכו מיכן הוכיח אס נדר דקה לאחד ומלא שהוא רמאי ויש לו אינו מיבד לימן לו:

תקלין חדרתין

וגם התם לא השמיקה מכשרת אלא אמירה דש"ש אכל כל כמה דלא עקר ליה בשמיטה ודאי למנו קאי דלמיר כפסחים: והוא שקרב טהולת לבסוף. שהמיר מציא ג' בהמות טהולת ועולה ושלמים וכשקרב מטאת לבסוף וכו' והוא מותר מטאת הוא דקאמר דמתוה נדבה אמתינן קאי: אפילו קרב שלמים לבסוף. כיון שכלן קרינת מיר לא והלכה למסא מסייע שקרינת מיר מתמן נדבה כל ענין שיהא מותר אפילו נפלד דמי טהולת ססומין. כיון שנפרד כשעיר דמי טהולת: מעוט ססומין סן. ויפלו לנדבה אלאמא אפי' שסכר היפרס מין דמי לבסוף. כיון שיהא דמי טהולת מעורבין בהן כן ומקבלה ה"ל אפילו קרב שלמים לבסוף דמי טהולת ככר היפרס מיר מ"מ הוא מותר לנדבה כיון דמי טהולת היו מעורבין בהן שכן היה ההלכה: והשאר יבוא חיי' נעולה כו'. אלאמא אס היפרס מין דמי טהולת ושאריו דמי שלמים לבסוף מותרין קרב שלמים והיינו כ"ח: שאין לך להס. שלא מלינו יהיא להס קרב בפני עמנו: שאין לך נזירות כהה צאל להס. דמתמלה כשקבל נזירות על עמנו נתייבד להביא להס משל עמנו: לפוט קן. כמו לפיך: סניין מימר. סכרוה בני השיבה לומר היינו מותר נכסיו דשניהן ירקבו: קדשי קדשים אינון. ומותרין נדבה: ע"ד דרבי יוסף בר סינין. דאמר בשס ר"ח דמותר נכסים יפלו לנדבה האילן דקדשי קדשים הן: אמר ליה יפלו לנדבה. דשקלים לקדשי קדשים באין: עשירית האפיה קדשי קדשים היא דכתיב בה מטאת: ברתני גבו כחוקת שאין לו כולל וממלא שיש לו: ר' ירמיה סבר. למעט הן בעינין ממחין דמי לומר המת דמיא: דעתי' שס מקוס: הגע עצמך. לומר עינין בזה וממלא כיון שיש לו ולא יוקח מהס כלום לרבות וירשיו יעלו הכל אדעתא דכבי ודאי לא התנדבו וכי קתני ברתני מותר המת לירשיו היינו שנמותר ממעות נדבהס אחר שנעשה זוכרי המת דלמדי' דעמיהו דהתמדיס דאדעתא דכבי התנדבו במחילה כסס שמתר שיהא לירשיו דא"ל לנמס: אלא לא אמר אס מ"ג כדאמרינן בעלמא רבי לא ענה חייא מניין לו: יבנה לו נפש על קברו. לומר ענין או ציון שיהא זכר לנפשו שע"כ יוחזר נפשו והוא כבוד למת: ויולעו ציון ע"ג נזירות כסן להס. האלו נזירות כסן ע"כ ענין שרי' היה בעל בשר כדאמרי' בצברוס י"ד ב' או מפני שהיה גבות עיניו ארוכות כדאמרי' בצ"ק (דף ע"ג) ולא היה יכול לנחות הדקן לין כה: א"ל מכו למעבר. ר' יעקב מוז' כ"י דרשיין לא קבל פיוס' דדי' ועוד קיטו ליה בצביה על ר' אלעזר השיאו לנדב אחר וזס מתוך תשובת בעיא זו ילמוד ר"י ממנו כי שפיר עבד שהטמן את עמנו כמו שסיים יאוח ר"ח עבד בו' ועיין בתפרשים: קמי דארוי' לפני כלס ויש ספרים גורסין להיאח קמי דלילוס: מה אס פליג יקר. לומר מה כבוד תחלוך לה בעצמך לפני לומר צאל ששיית שוס כבוד אף כדבעברא לחוד שוס כבוד וי"מ מה אס פליג יקר למת אהה חולק כבוד לאילוס במה שאין אמה רואה לעבור לפני' כאלו אמה ירח ממנה אדרבה עבור לפני' וזהו תורה כי אינן ירח ממני' וכיון שהשיב ליה ר"י דממה שאינו עובר נראה כמתירה ממנו אלא ח"ל יאוח עבד ר"ח בו': וסמי עיניו. תחלוך ממנה כמ"ש עיניס להס ולא יבוא: נכנסו לפני ר"ח ור"א. לפיכך ולדבר על לבו שלא יעמוס על ר"ח כדי שלא יפא מה שאלה מהך עובדא כדכ"ה ס' טרסיס: נגר שיש כדאלס גלוסטרע.

והתקין צו אס מותר להשמש בו בצבת לנעול צו הדלת ר"ח אסור וכדי יוסף מתיר משבת אליהו ע"פ מ"ש הרמב"ם פ"ה מהל' מעה"ה הלכה עשירית האסס און בה אלא מוכרי כבשם בלגד פ' אסס כג' מגדולי מין זו ויש אסס כג' מן הקטנים דהיינו אסס מירות היה כבש בן שנה ואסס מעילות ואסס חלוי וביולוס בהם כביד חלוי הוא בן שמי סיס הלכך ליכא למיגרס הכא ואסס חיוו בה אלא מן האילוס דהא אסס מיר היה בה כבש בן שנה אלא גרסינן חיוו בה אלא מן הכבשים דממעט עוים דכתיב ואס מן האלאן קרבנו מן הכבשים או מן העוים. ובק"ע דנקח בסוגיא זו לפרש מ"ש הרי עולה בו' הרי אסס בו' בדרך דחוק בהס: ה"ג אלו הן מעוט ססומין כל דמי טהולת מעורבין כסן אפי' נעלה בו'. עיין בדרך כ"ו א' ועיין מוס' ד"ה אחר רבא ו"ה ס' וז' הדעות כדפושע יו"ד ס' ג"כ ס"ו וריינו הגאון ז"ע ליחא שס לא כסופפא דמיר ודמעילה שלפנינו: ה"ג אלו הטהולת וכו'. ע"י מוס' שס ד"ה מתנא בו': הלכה ה גבו לו כסוק פ"ג ונמלא שיש לו ר' ירמיה בו' דלא כוונן אלא ל'. עיין בפירושו ועוד לפי שפיר דלרין שזיה הוא ואשר נומר א"כ ממנו הוא משא"כ הכא דלא זכה כלל. וי"מ בין ה' הפי' שגבו לזורך עיי אף שזי' א' בעוד היה כתיב איה משך אף שעדיין לא פדו ולא נתנו לו וא"כ מת. לרה"ט דחלא כוכיה ככר זכה ומגיע לירשיו ולה"ט דלא כוונן אלא ליה והוא אינו בעולם ולא נעשית המלוה לא יומן לירשיו וזהו סברת משובת הרמ"ש כלל ל"ב ס"ו ו' דדעת השואל י"ע כדפארו ע"ס פ"ק י"ד מ"ו צ"ן ה' הדעות ומבא תחילה לרעה דהס על יורשיו מטעם דמותר המת בו' והיינו ע"כ מעמלא דזיה. וסברא ה' כבס ס' הרמ"ש כקציה דדוקא היכא שנעשית המלוה שגבת המנון בשבילה הותר משא"כ ה"ג דמדינן דעמיהו להביא לא התדבק ועי' מנחה כל הירושלמי ולא יחא ליה לפרש צ' הדעות. דס' ראשונה ס"ל לפסוק כרבי ירמיה משום דמסקי ח"ל אלא לא אמרית איה מנן ק"ו דחה למ"ש הגבן בו' וא"כ הלכה כר"י. משום דממעט ליה הסוגיא דקאמר סבר ר' ירמיה ס' ואע"י דחה וא"ל אלא לו' לא פקיד רח על שהשיב על דבריו הן הרמ"ש אס לא הביא סוגיא זו על זה רק מ"ש ואין ממחין ביד הפריסוס ככר ורינו הגדול הוא דאספר לה בסוגיא זו ולכן לא י"ע והוא מלך החסרות לקיים ומורא רבך בו' נהגו בן אלג ע"פ דין שרי ומ"ש בצברוס כ"ז ב' והגומן שלום לרבי בו' היינו שאינו אומר שלום עניך רבי ומיר כפריש' דמיר וצ"ב ע"ג ב' אמתינן כדי שאילת תלמיד לרב. וכ"ה כדמ"ס פ"ה מהמ"ס הלכה ה' ובעו"ש

תורה אור השלם

1. ראוני נגרים ונחבאו וירשיו קמו עקדו: איוב כט ה

אז מיר כה א. צו ממות, א עיין מיר כו ב. ד (מסופפא פ"ח) סנהדרין ממת א. ט (סנהדרין מת א) מוספתא פ"ח, ט) צ"ר פרשה פ. א) ברכות פ"ב הלכה א מו"ק פ"ג הל"ו, ט) ליה (ט) ימות כו ב.

עין משפט

בב א מ"י פקק ט מנירות ה"א: ל ב מ"י שס הל"ו: לא ג מ"י פקק ד מניעלה ה"א: לב ד מ"י פקק ה מפסח"ק ה"א: לך ה מ"י שס: לר ו מ"י פקק ט ממ"ע הלכה י' והל"ז טו"ש"ע יו"ד סימן רנע ספק ו יומינן שט ספק א: לז ד מ"י שט טו"ש"ע שס: לר ח מ"י פקק ד מאלג הלכה ד:

נוסחת הבבלי

(א) ארי' בר ביצין כ"י: (ב) בר ביצין אליבא דר"ח כ"י: (ג) נכסיס שמואל ורבי חסדא ור"א שלפני כ"י רב חסדא הנה דהכא שמואל דלמר רב אפי' כ"י ר"א דמלא מותר כ"י: (ד) ואילן על ר"ח כ"י הלכה מותר כ"י: (ה) ואילן על ר"ח כ"י שאל בשלומי כ"י: (ו) קמי דלדורא א"ל כ"י:

הגהות הגר"א

[א] ה"ג הלכה היא כדמיר וכו' ומלא אחת מיותר: [ב] מלת ממות מיותר וי"ל כל דמי טהולת מעורבין בהן וכו': [ג] ה"ג אס לא לטעמות והשאר לשאר מירי' והנה דמי טהולת ילכו לים המלח והשאר יבוא חיוו עולה וחלו בשלמים ומועלין כסין ואין מועלין במקמתן וכ"י ג"י ה"א"פ: [ד] ה"ג ע"ד ר"ח ור"א ששקן אמרו דבר א' והשאר שינתיס ממקן: [ה] ר"א דאיתמר: [ו] צ"ל לא כן היה המעשה:

ציון ירושלים

ואין ממחין ביד הפריסוס. עיי מ"י פ"ק דכ"י בסו"ס א"ח"י ש"א דעירא לא שאל בשלמא דרבה. עיין שו"ת פמ"א ח"א בהקדמתו ובחזקתו ר' שאל סימן רנב כדאמרי הדברים באורך:

גליון הש"ס

[א] עיי ק"ע ולא דק בלגני' וע"ל יבוא בחלו עולה וחלו בשלמים וכן היה בתרומים ועיי בסיס' מיר דה סה פ"ה ד"ה יפלו ורף כו ע"ד ד"ה מיל: [ג] עיי צ"י יו"ד סימן רנע בשס שו"ת הרמ"ש צ"י"ע. ועיין בצבורי מוס' ערויין דף נג ע"א ד"ה וצריס ועיי שו"ת הרמ"ש סימן סמא: